

700 milijuna kuna manje od očekivane sume dobio je Holding od Grada

IVO ČOVIĆ, PREDsjedNIK UPRAVE ZAGREBAČKOG HOLDINGA, O AKTUALNIM PROBLEMIMA PODUZEĆA

ZET najveći problem Holdinga

Mjesečno ZET od karata upriliči manje od 25 milijuna, a subvencija grada je 50 milijuna kuna. Samo trošak plaća zaposlenika i leasinga vozila iznosi 90 milijuna kuna mjesečno

Ladislav TOMIČIĆ

Zagrebački holding zadužen je za više od milijardu eura. Njegov čelni čovjek Ivo Čović tvrdi da uz postojeću razinu izdataka sustav komunalnih poduzeća ne može još dugo funkcionirati. Znači li to da će Holding uskoro povećati cijene svojih usluga? Odgovor smo tražili od predsjednika Uprave Čovića. Razgovarali smo i o aktualnim problemima poduzeća, kao i o optužbama koje na njegov račun periodično izlaze u sredstvima javnog informiranja.

Kakva je perspektiva Holdinga s obzirom na velike dugove koje teško vraća. Hoće li poskupjeti neke od usluga poduzeća?

– Naše veliko zaduženje od otprilike milijardu eura proizlazi isključivo iz dva segmenta djelatnosti: jedan je javni prijevoz, gdje smo u zaduženje ušli zbog nabavke tramvaja i autobusa, a drugi je realizacija projekata koji nisu temeljna djelatnost Holdinga. Riječ je o gradnji stambenog naselja u Sopotima, škola, vrtića i objekata koje smo gradili za potrebe Grada. Taj dio zaduženja je pokriven s odgovarajućim ugovorima s Gradom. Mi smo formalni nositelj zaduženja, ali zapravo je to dug Grada. Zaduzenost ostalih podružnica nije velika. Većina njih nema nikakvo zaduženje. U zadnje tri godine nije bilo povišenja cijena usluga kojih pružamo. Dapače, kad je PDV porastao na 23 posto, smanjili smo cijene tako da se konačne cijene usluga za kupce nisu mijenjale. Taj trošak koji smo uštedjeli građanima za Holding je iznosio 25 milijuna kuna.

Ovisni o Gradu

Dakle, do povećanja cijena neće doći?

– Radi usklađenja sa zakonom morat će se izvršiti korekcije u načinu obračuna usluga Čistoće i Vodoopskrbe i odvodnje, ali to neće rezultirati promjenama postojećih cijena.

Grad i Holding ne surađuju kako bi trebalo. Taj izostanak suradnje naveo je u svom izvještaju o radu i gradonačelnik.

– Mi intenzivno surađujemo s

Morat ćemo smanjiti broj zaposlenika

Hoćete li dugoročno zadržati ovaj broj radnika?

– Holding sigurno neće ostati na ovoj razini zaposlenosti. Broj zaposlenih je moguće smanjiti, to se pokazalo u svim sličnim tvrtkama, a tako će biti i u Holdingu. Bitno je da to ne bude naglo i neplanski, nego, uz primjerene otpremnine i u primjerenom roku, da se ljudi ne nađu preko noći na cesti. Moj je dojam da je velika većina radnika svjesna toga i mislim da preko 90 posto zaposlenih u ovom trenutku zna da su takvi koraci nužni. Brojem viška radnika neću se neodgovorno razbacivati.

gradskim uredima. Naš poslovni odnos u 2009. godini bio je vrijedan gotovo dvije milijarde kuna. Nema smisla dokazivati da su odnosi idilični, ali problemi su u najvećoj mjeri proizašli iz financijskih problema koje imamo i jedni i drugi. Neke naše podružnice prilično su ovisne o narudžbama Grada, a s obzirom na smanjenje proračuna te narudžbe su manje i to dovodi u tešku situaciju te podružnice, prvenstveno Zrinjevac, Zagrebačke ceste i Čistoću. Naravno, veliki problemi su u djelatnosti javnog prijevoza, gdje odnose strukturno treba riješiti na drugi način. Političkom voljom u toj djelatnosti su napravljene velike investicije, koje su dobre za građane – novi tramvaji i autobusi – ali na žalost financijska podloga za te projekte nije riješena na dobar način. To je prouzročilo situaciju u kojoj ZET već godinama bilježi negativan poslovni rezultat, a nema dogovora o načinu na koji ćemo to riješiti. To je pravi i istinski problem u poslovanju Holdinga, ali on je toliko velik da ugrožava i cijeli Holding. Dominantan utjecaj na percepciju financijskog stanja Holdinga, proizlazi upravo iz djelatnosti javnog prijevoza. Građani vjerojatno imaju dobru ocjenu kvalitete naših usluga. Gradonačelnik je usvojio program socijalnih mjera, u kojem će dio povlastica od 2. svibnja biti izmijenjen.

Pojasnite nam situaciju sa ZET-om.

– Za nabavku 140 tramvaja, 214 autobusa u 2009. godini, kao i za nabavu nekoliko desetina autobusa i drugih vozila prije toga, ukupna vrijednost ugovora iznosila je preko tri milijarde kuna. To je godišnju razinu troškova od 850 milijuna u 2005. podiglo na 1,4 milijarde kuna u 2010. Subvencije Grada, koje su u apsolutnom iznosu visoke, nisu dostatne da kompenziraju tako veliku promjenu od preko 500 milijuna kuna novih troškova sustava. Zbog toga se 2006., 2007., 2008. i 2009. godine ostvarivao gubitak u podružnici ZET na razini od 130 milijuna kuna godišnje. Sad kad su pristigli svi autobusi, gubitak će iznositi gotovo 300 milijuna kuna. Mjesečno ZET od karata upriliči manje od 25 milijuna, a subvencija grada je 50 milijuna kuna. Samo trošak plaća zaposlenika i leasinga vozila iznosi 90 milijuna kuna mjesečno. Na to treba dodati troškove goriva, električne energije, održavanja i ostale troškove. Tako se dolazi do 300 milijuna kuna gubitka na godišnjoj razini. U ovoj godini bit će dosta razgovora o načinu rješavanja ovog problema.

Dugoročno neodrživ odnos

Ispunjava li Grad svoje obaveze?

– Ispunjava ih u onoj mjeri u kojoj ih je predvidio proračunom, ali ono što u proračun uđe manje je od iznosa koji bi nam Grad temeljem ugovora trebao isplaćivati. Upućivali smo Gradu prijedloge i argumentaciju za više iznose, ali gradonačelnik to nije uvažio. Skupština je prihvatila predloženi proračun, pa smo dobili 700 milijuna kuna manje od onog što smo tre-

Pomoci od politike je malo, a problema više nego što treba - Ivo Čović

bali dobiti. Još lani smo pri rebalansu proračuna, za poslove koje smo odradili, ostali zaknuti za 350 milijuna kuna. To će se, dakako, direktno odraziti na negativan poslovni rezultat za prošlu godinu. Negativan rezultat u jednoj godini ne mora biti dramatičan problem, ali ako ne riješimo probleme, može biti dovedeno u pitanje normalno funkcioniranje sustava u budućnosti. Dugoročno ovakav odnos nije moguć.

UPITNA BUDUĆNOST

Ako ne riješimo probleme, može biti dovedeno u pitanje normalno funkcioniranje sustava u budućnosti

U zadnje vrijeme sve je eksponiraniji nespornost na relaciji Holding - zagrebački SDP. O čemu se radi?

– Činjenica je da su na sadašnju poslovnu situaciju Holdinga bitan utjecaj imale političke odluke iz neposredne prošlosti (kupnja zemljišta Zagrepčanke, Gredelja, Stanogradnja i slično). Ti utjecaji se bez političke volje i doprinosa ne mogu niti razriješiti. Mi nismo ni u kakvom formalnom poslovnom odnosu s gradskim organizacijama SDP-a, HNS-a ili HDZ-a, ali u Skupštini Holdinga sjede gradski zastupnici koji su članovi tih organizacija. Skupština je, dakle, mjesto

gdje se ti utjecaji i ambicije mogu na određen način artikulirati. Ovo na što aludirate bilo bi uplitanje u poslovanje poduzeća koje nema legitimnu podlogu. Kroz Odluke Skupštine Društva njeni članovi mogu utjecati na to kakav Holding treba biti. Gradske organizacije različitih stranaka raspravljaju o Holdingu i komentiraju poslovanje, ali od toga neku veliku korist mi nemamo. Nadamo se da će gradska politika iznaći rješenja koje će kompenzirati i korigirati neke političke odluke iz prošlosti. Mislim tu prvenstveno na sudbinu nekretnosti koje smo zbog političkih odluka kupili. Novine su pune mišljenja raznih političara, na koja se onda traže naši komentari, što nam samo odmaže, jer u javnosti stvara sliku o neprestanoj konfrontaciji. Ukratko, pomoći od politike je manje, a problema više nego što bi trebalo.

Smanjiti prava

S radnicima pregovarate o smanjenju prava zagarantiranih im kolektivnim ugovorom. Što će se dogoditi ako se dogovor ne postigne?

– U situaciji smo gdje je u iduću dvije tri godine potrebno značajno smanjiti sve troškove. Nadam se da će izlaskom iz krize i rješavanjem obaveza koje nisu naša temeljna djelatnost obaveze biti niže, što će stvoriti pretpostavke da se ova razina prava može alimentirati bez problema. Sad smo u problemu i određena prava sad je nužno smanjiti. S ra-

dnicima pregovaramo i dalje, a učinit ćemo sve da ih uvjerimo u nužnost takvih postupaka. Ako do dogovora ne dođe – poslovna i financijska situacija Holdinga neće omogućiti održavanje ove razine zaposlenosti i prava radnika

Jedna od zamjerki na vaš račun jest da ste povećali plaće sebi i članovima Uprave, odnosno direkcije. Zamjeraju vam i jer broj zaposlenih u direkciji raste.

– To je jedna u nizu brojnih manipulacija koje se plasiraju u javnost. Holding je i formiran da bi se određene korporativne funkcije obavljale s jednog mjesta. Iz dana u dan iz podružnica prihvaćamo kvalitetne ljude. Oni koji su neki posao radili u jednoj podružnici, u direkciji ga rade za cijeli sustav. Trenutno u direkciji imamo 200 ljudi. Cilj je sve administrativne radnike iz svih podružnica staviti na jedno mjesto. Broj zaposlenih nominalno nismo povećavali, niti smo povećavali plaće.

Je li vaša plaća veća od one koju je imao vaš prethodnik?

– Ne da nije veća, nego smo na prijedlog Uprave, a znajući da moramo razgovarati sa sindikatima o smanjenju njihovih prava, u listopadu prošle godine sami sebi smanjili plaću za deset posto.

Kolika vam je plaća?

– Imam 33 tisuće kuna bruto, plus 0,5 posto za svaku godinu staža. Neto iznos dobije se kad se bruto plaća podijeli s otprilike dva. Svi članovi Uprave imaju bruto plaću od 30 tisuća kuna.